

**9. VAJA:
MERJENJE ELEKTRIČNE
NAPETOSTI, TOKA IN
UPORA Z
MIKROAMPERMETROM**

Uvod, naloga in potreščine in potek dela so opisani na priloženem listu.

REZULTATI

1.

$$\begin{aligned} I_0 &= 150 \mu\text{A} \\ U &= 4,55 \text{ V} \\ R &= 28,51 \text{ k}\Omega \end{aligned}$$

Notranji upor mikroampermetra iz zveze (2).

$$U = (R + R_0) \cdot I_0$$

$$R_0 = \frac{U}{I_0} - R = \frac{4,55 \text{ V}}{150 \cdot 10^{-6} \text{ A}} - 28,51 \cdot 10^3 \Omega = 1823,3 \Omega$$

2. Upor predupornika, ki omogoča uporabo mikroampermetra kot voltmeter z območjem do 300 V

$$R = \frac{U}{I_0} - R_0 = \frac{300 \text{ V}}{150 \cdot 10^{-6} \text{ A}} - 1823,3 \Omega = 2,0 \text{ M}\Omega$$

3. Upor vzporednega upornika (shunta), ki je vezan na mikroampermeter, tako, da je uporaben kot ampermeter z območjem 1A.

$$R = \frac{I_0 R_0}{I - I_0} = \frac{150 \cdot 10^{-6} \text{ A} \cdot 1823,3 \Omega}{1 \text{ A} - 150 \cdot 10^{-6} \text{ A}} = 0,274 \Omega$$

Preveri, če je izpolnjen pogoj (3)!

$$R_a = \frac{R \cdot R_0}{R + R_0} = \frac{0,274 \Omega \cdot 1823,3 \Omega}{0,274 \Omega + 1823,3 \Omega} = 0,274 \Omega$$

Pogoj (3) je izpolnjen za večino upornikov, katerih napetost je več kot desetkrat večja od R_a , kar pa ne velja za upornik R_4 .

4. Vrednosti uporov izmerjene s pomočjo mikroampermetra (R_i) ter odčitane iz barvnih obročkov (R).

N	R_i [k Ω]	ΔR_i [k Ω]	R [k Ω]	$\Delta R/R$ [%]	Barve obročkov
1.	1500	0	1500	0	Rjava-zelena-zelena-bela
2.	16	1	15	6,6	Rjava-zelena-oranžna-zlata
3.	340	10	330	3	Oranžna-oranžna-rumena-zlata
4.	0,3	0,26	0,56	86	Zelena-modra-rjava-zlata
5.	110	50	160	31	Rjava-modra-rumena-zlata
6.	2,9	0,2	/	/	Brez oznak

Skala ohmmetra ima merilno območje do 2M Ω in je obratno sorazmerna z izmerjenimi upori.

RAZPRAVA

Iz zadnje tabele je razvidno, da vse vrednosti izmerjenih uporov ni so najbolj točne. Najbolj izstopa vrednost 4. upora, pri katerem izmerjena vrednost od dejanske odstopa za kar 86%, veliko odstopanje je tudi pri 5. uporu, kjer izmerjena vrednost od dejanske odstopa za 31%. Odstopanje pri 4. uporu je najverjetneje posledica nenatančnega odčitavanja iz narejenega ohmmetra, ki je imel zelo veliko skalo (do 2M Ω) in je zato določevanje majhnih uporov zelo nenatančno. Vajo bi ocenil kot delno uspešno, saj je rezultat pri treh meritvah dokaj natančen (majhno odstopanje), pri prvem uporu celo popolnoma natančen. Verjetno lahko k vzrokom za samo delno uspešnost pripišem tudi dejstvo, da sva imela s sošolko pri sami izvedbi vaje kar precej težav, saj sva porabila dvakrat toliko časa, kot je bilo predvidenega za izvedbo le-te.